

		Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Факультет фізичної культури Кафедра теорії і методики фізичного виховання		
		Силабус обов'язкового освітнього професійної підготовки «Історія фізичної культури»		
Галузь знань:		А Освіта		
Спеціальність:		А4 Середня освіта (Фізична культура)		
Освітньо-професійна програма:		Середня освіта (Фізична культура)		
Рівень вищої освіти:		Перший (бакалаврський)		
Статус дисципліни:		Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки		
Мова викладання:		українська		
Науково-педагогічний працівник		ПІБ:	Боднар Аліна Олександрівна	
		Посада:	доцент	
		Науковий ступінь:	Кандидат педагогічних наук, доцент	
		Телефон:	067 6617180	
		E-mail:	bodnar.alina@kpnpu.edu.ua	
		Робоче місце:	кафедра теорії і методики фізичного виховання (ауд. 106а)	
		Профайл викладача:	https://fizkultura.kpnpu.edu.ua/bodnar-alina-oleksandri vna/	
Сторінка курсу в MOODLE		https://moodle.kpnpu.edu.ua/course/view.php?id=7847		
Консультації		Боднар А О	Вівторок – 15:50-17:25 Четвер – 15:50-17:25	Аудиторія 106 а
Анотація до курсу		Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки «Історія фізичної культури» для здобувачів в вищій освіті першого (бакалаврського) рівня спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура), являє собою специфічну галузь історичних і педагогічних знань і є важливим розділом науки про загальні закономірності виникнення, становлення і розвитку фізичної культури на усіх етапах буття суспільства. Історія фізичної культури допоможе студентам-першокурсникам вивчити загальні закономірності виникнення, становлення і розвитку фізичної культури і спорту на різних етапах буття суспільства. Курс «Історія фізичної культури» передбачає вивчення тем: Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві, Фізична культура Стародавнього світу, Фізична культура епохи Середньовіччя, Фізична культура Нового часу, Особливості розвитку спорту Нового часу, Фізична культура у Новітній час, Олімпійські ігри Стародавньої Греції, Вродження Олімпійських ігор сучасності, Олімпійські символи та церемонії, Президенти МОК, Міжнародна олімпійська система, Особливості розвитку міжнародного спортивного та олімпійського руху, Значення та основні підсумки останніх зимових олімпійських ігор, Зародження та розвиток Паралімпійського руху. Особливості проведення Паралімпіад, Особливості розвитку міжнародного студентського спортивного руху. Універсиади, Сучасний олімпійський рух, Фізична культура та спорт в Україні від Стародавніх часів до XVIII ст., Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст., Міжнародні зв'язки спортсменів в СРСР з середини 40-х до початку 50-х років. Розвиток державних і суспільних форм керівництва фізкультурним рухом. Спортивний рух української діаспори, Україна в олімпійському спорті.		
Мета та цілі курсу		Мета курсу «Історія фізичної культури» полягає у формуванні, інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей у майбутніх учителів фізичної культури щодо загальних закономірностей виникнення та розвитку фізичної культури і спорту з найдавніших часів до наших днів.		
Методи навчання		Словесні: розповідь, пояснення, бесіда; наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження; навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота з літературними джерелами; письмова робота.		
Формат курсу		Стандартний курс (очний, заочний із застосуванням дистанційних технологій навчання).		
Результати навчання		За результатами вивчення освітнього компонента «Історія фізичної культури» в здобувачів ОС «бакалавр» формуються наступні <i>програми результати навчання</i>: - ПРН 01 Уміє використовувати в професійній й громадській діяльності документальні джерела		

	та усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності й демократичного устрою України - ПРН 03 Здійснює під час професійної діяльності усну та письмову комунікацію державною мовою а також спроможний використати знання іноземної мови ПРН 07 Вміє орієнтуватись в інформаційному просторі фізичної культури, здійснювати пошук і критичний аналіз одержаної інформації, а також адекватно оперувати нею під час професійної діяльності; добирати електронні освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення освітніх цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовленості й потреб дітей <i>Завдання дисципліни:</i> - сформулювати у здобувачів вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура) загальні та фахові, компетентності, які визначені освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Фізична культура)»; - опанувати навчальний матеріалом навчальної дисципліни на відповідному рівні.		
Компетентності:	Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» формуються: <i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів фізичного виховання, медико-біологічних, практичних та психолого-педагогічних основ фізичного виховання і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти <i>Загальні компетентності:</i> - ЗК 01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність). - ЗК 03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вияву національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність). <i>Спеціальні (професійні) компетентності:</i> - СК 01 Здатність забезпечувати здобуття дітьми освіти з фізичної культури державною мовою використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності (мовно-комунікативна компетентність). - СК 05 Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі у сфері фізичної культури і спорту, здійснювати пошук й критично оцінювати одержану інформацію а також адекватно оперувати нею під час професійної діяльності (інформаційно-цифрова компетентність). Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування: (за ДК 003: 2010) – на посаді вчителя фізичного виховання у початковій та основній школах закладу загальної середньої освіти, а також методиста з фізичної культури, інструктора-методиста з фізичної культури та спорту, інструктора-методиста з туризму, інструктора з аеробіки, інструктора з фізичної культури, з оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму), завідувача спортивної бази, спортивної споруди, консультанта з питань здорового способу життя, вимірвача фізичних даних людини, фітнес-тренера, а		
Пререквізити	Для вивчення курсу «Історія фізичної культури» здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» повинні володіти базовими знанням з дисциплін шкільного курсу всесвітня історія, українська та зарубіжна література, цикл медико-біологічних дисциплін та ін		
Пореквізити	Знання з дисципліни можуть бути використані під час вивчення таких освітніх компонентів «Історія та культура України», «Теорія і методика фізичного виховання», «Теорія і методика викладання легкої атлетики», «Теорія і методика викладання спортивних ігор».		
Обсяг і ознаки курсу	Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання/ рік викладання	1	1
	Семестр вивчення	1	1
	обов'язкова / вибіркова	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки	
	Кількість кредитів в ЕКТС	4	4
	Загальний обсяг годин	120	120
	Кількість годин навчальних занять	48	18
	Лекційні заняття	24	8
	Практичні заняття	-	-
	Семінарські заняття	24	10
	Лабораторні заняття	-	-

	Самостійна та індивідуальна робота	72	102
	Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен
Технічне й програмне забезпечення /обладнання	Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проєктор VIEWSONIC PJ D5250 DLP (2016 р., 1 шт.), екран для проєктора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.		
Політики курсу	<i>Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Історія фізичної культури»:</i> - кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання; - критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету; - здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт; - здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»; - здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю; - здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену; - якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою; - здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки; - ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії, яку створюють за розпорядженням декана факультету; - відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності; - за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють; - якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю, не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету. (https://tinyurl.com/2p82fw5). <i>Академічна доброчесність.</i> Оцінюється, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилок на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі (звітах, планах-конспектах) студента є підставою для її не зарахування викладачем незалежно від масштабу в плагиату чи обману. «Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (http://surl.li/bkxyp). «Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (http://surl.li/cxnzn). Відвідання занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» (https://tinyurl.com/4tfnzkb). Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять, вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати		

	(перескладати) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідовувати академічну заборгованість у встановлені терміни (https://tinyurl.com/2jxk72w2). <i>Література.</i> Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. <i>Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.</i> У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, зданих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSMBu-K496gs8RQI_p0mO9Fj_UuMB4T/view?pli=1) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремі теми або змістовому модулю): - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремі теми або змістовому модулю); - підготовка конкурсної наукової роботи; - призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт; - призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді. <i>Критерії оцінювання результатів навчання, зданих у неформальній/інформальній освіті.</i> 1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження. 2. Відповідність змісту отриманих знань та зданих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою. 3. Система оцінювання. Здобувач отримує: - відмінно (12-10 балів), якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання; якщо посів І місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів І місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура). Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, зданих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення; - добре (9-7 балів): якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми; якщо посів II або III місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів II або III місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура). Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем; - задовільно (6-4 балів): короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.						
Схема курсу	Денна форма навчання						
	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		разом	у тому числі				
			лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
	Змістовий модуль 1. Всесвітня історія фізичної культури і спорту						
	Разом за змістовим модулем 1	41	10		10		21
	Змістовий модуль 2. Історія міжнародного спортивного і Олімпійського руху						
	Разом за змістовим модулем 2	45	8		8		29
	Змістовий модуль 3. Історія фізичної культури і спорту в Україні						
	Разом за змістовим модулем 3	24	6		6		13
ІНДВ						10	

	Разом	120	24		24		72	10
	Заочна форма навчання							
	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		разом	у тому числі					
			лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
	Змістовий модуль 1. Весвітня історія фізичної культури і спорту							
	Разом за змістовим модулем 1	40	4		4		32	
	Змістовий модуль 2 Історія міжнародного спортивного і Олімпійського рухів							
	Разом за змістовим модулем 2	38	4		6		28	
	Змістовий модуль 3 Історія фізичної культури і спорту в Україні							
	Разом за змістовим модулем 3	32					32	
	ІНДВ							10
	Разом	120	8		10		102	
Форми та методи оцінювання	Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Фізична культура) ОС «бакалавр» здійснюється із використанням таких форм та методів усне опитування, тестування, створення презентацій навчального матеріалу, модульна контрольна робота, екзамен.							
Критерії оцінювання	Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять З урахуванням того, що навчальні досягнення учнів закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (http://surl.li/hwbc). Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів. Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою $R = ((0,05 \times CO) + 0,4) \times ВБ$ де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль; CO – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти Наприклад: Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Історія фізичної культури» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі отримав 18 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 10, 11, 9, 9, 10, 11, 12, 8. Ваговий бал складає 30 балів. Дії НПП або здобувача: - визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 9,25 балів; - отримані значення підставити у формулу: $R = ((0,05 \times 9,25) + 0,4) \times 30 = 25$ Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Історія фізичної культури» отримав – 25 балів.							
	Поточний контроль	ІНДВ		МКР		Разом		
	30 балів	10 балів		20 балів		100 балів		
	Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти							
	Об'єм пройденого матеріалу					Бали по нарах за 12-бальною системою оцінювання		
	1. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття №1 «Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві».					4-12		
	2. Усне опитування або тестування із використанням технологій					4-12		

	дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 2 «Фізична культура Стародавнього світу».	
	3. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 3 «Фізична культура епохи Середньовіччя».	4-12
	4. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 4 «Фізична культура Нового часу».	4-12
	6. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: у модульному об'єктно-орієнтованому динамічному середовищі MOODLE – лекційне заняття № 6 «Фізична культура у Новітній час».	4-12
	7. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 7 «Олімпійські ігри Стародавньої Греції».	4-12
	8. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 8 «Вродження Олімпійських ігор сучасності».	4-12
	9. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – Тема № 16 «Особливості розвитку міжнародного спортивного та олімпійського руху».	4-12
	10. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – Тема № 16 «Фізична культура та спорт в Україні від Стародавніх часів до XVII ст.»	4-12
	11. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – Тема № 17 «Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.»	4-12
	12. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – Тема № 20 «Україна в олімпійському спорті».	4-12
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Рекомендована література Основна - Боднар А.О., Д.М. Солопчук. Історія міжнародного олімпійського і спортивного руху: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня "Рута"», 2017. 200 с. - Солопчук М.С., Боднар А.О., Солопчук Д.М. Всесвітня історія фізичної культури і спорту. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута»», 2016. 132 с. - Солопчук М.С. Історія фізичної культури та спорту. Кам-Под.: Абетка, 2001. 136 с. - Солопчук М.С., Боднар А.О. Олімпійська освіта. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с. - Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб. Київ: 2011. 335 с. Допоміжна - Боднар А., Волонезький В., Стасюк І., Саражинський А. Студентський спорт в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів у 3-х томах – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. – Вип. 19. – Т. 2. С. 122-123. - Боднар А., Стасюк І., Воронезький В. Виступ спортсменів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на II Європейських іграх та Всесвітній Універсіаді 2019 року. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 20, у 3-х т. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Т. 2. С. 150-151. - Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури Тернопіль: АСТОН 2001. 404 с.	

	4. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність / Під заг. ред. М. Булатової. К.: Олімпійська академія України, 2001. 5. Стасюк І., Боднар А., Вороніцький В., Кривіцька В. Участь представників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у змаганнях XXXI літньої Всесвітньої Універсіади, III Європейських іграх та Всесвітніх іграх єдиноборств. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 23. С. 861-863. 6. Стасюк І., Боднар А., Вороніцький В., Кривіцька В. Аналіз виступу здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на ХМІІ літній універсіаді України. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник наукових праць [Електронний ресурс] / [редкол.: І. І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 13. С. 135-151. 7. Шишкін О., Ючишин Ю., Боднар А., Бесарабчук Г. Історичний нарис присвячений 30-річчю незалежності України. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин ЯІ., 2021. 120 с.
Локація	Згідно з розкладом https://kpmu.edu.ua/rozklad-zaniat/